

Teraz je čas pripraviť sa pre éru e-mobility. V opačnom prípade hrozí Slovensku strata 85-tisíc pracovných miest

(Bratislava, 29.3.2022)

Slovenský automobilový priemysel sa v nasledujúcich rokoch bude musieť prispôbiť novým výzvam. Takmer tri štvrtiny kľúčových exportných trhov Slovenska totiž oznámili zákaz predaja vozidiel so spaľovacími motormi od roku 2035.

Ohrozená ekonomika

Nová správa GLOBSEC Policy Institute s názvom ***Slovakia Automotive Industry 2.0: The time is now to retool for the e-mobility era*** (Slovenský automobilový priemysel 2.0: Teraz je čas pripraviť sa pre éru e-mobility), ktorá adresuje tento problém, analyzuje kľúčové výzvy na trhu elektromobility z pohľadu vplyvu na budúci vývoj slovenskej ekonomiky.

Správa prezentuje výsledky výskumu o dopadoch prechodu od spaľovacích motorov (ICE) na elektrické vozidlá (EV) na HDP a vyhliadky zamestnanosti Slovenska. **Neschopnosť prispôbiť sa novým okolnostiam pri prechode na e-mobilitu môže v najhoršom prípade viesť k poklesu národného HDP do roku 2040 a neskôr na úroveň o 10% nižšiu ako v prípade najlepšieho scenára. Celková zamestnanosť by mohla klesnúť o 4,5% v porovnaní s úrovňou v roku 2020, čo v realite predstavuje stratu približne 85-tisíc pracovných miest.**

„Jednou z najväčších výziev pre automobilový priemysel na Slovensku v nasledujúcich rokoch bude transformácia jeho ekonomického ukotvenia tak, aby spĺňal globálne požiadavky na mobilitu budúcnosti,“ uviedol Vazil Hudák, podpredseda GLOBSEC-u. Zároveň dodal, že *„to bude čoraz dôležitejšie z pohľadu aktuálnych geopolitických udalostí.“*

Slovensko momentálne nemá kapacitu na 100% pokrytie dopytu po elektromobiloch. Zmeniť by to mohla zahraničná investícia, ktorá by na Slovensku otvorila „giga fabriku“ na výrobu batérií. V opačnom prípade bude Slovensko odkázané na dovoz batérií zo zahraničia so všetkými rizikami, ktoré z toho vyplývajú – v neposlednom rade katastrofálne výpadky dodávok, ktoré odhalila predchádzajúca kríza Covid-19 a súčasná vojna na Ukrajine.

Menšia diverzifikácia a kľúčové odporúčania

Spomedzi krajín V4 je Slovensko s prehľadom najmenej diverzifikovaná krajina z hľadiska svojho výrobného portfólia v automobilovom sektore. Kým iné krajiny ako Poľsko či Česko vyrábajú nielen osobné autá, ale aj autobusy či úžitkové vozidlá, Slovensko disponuje továrňami, ktoré vyrábajú len osobné vozidlá a iba jeden závod sa zameriava na výrobu motorov.

„Európa sa rozhodla pre zásadnú zmenu v prístupe k vývoju automobilového sektora. Trh dnes prechádza zo spaľovacích motorov na elektromobilitu. Je Slovensko naozaj pripravené na túto zmenu a chápeme vôbec, ako sa celý priemysel v zmení v dôsledku týchto zmien za približne 8 rokov?“ pýta sa Alexander Matušek, prezident Zväzu automobilového priemyslu Slovenskej republiky (ZAP SR).

Súčasná dekáda otriasa a formuje automobilový sektor a medzinárodné spoločenstvo v širšom zmysle dvoma bezprecedentnými šokmi. Prvým je pandémia Covid-19, ktorá postavila toto odvetvie pred adaptačné výzvy spojené s narušením medzinárodných dodávateľských reťazcov s následnými obchodnými a výrobnými tlakmi.

Druhým je vojna na Ukrajine, ktorá túto nepriaznivú situáciu ešte zhoršila. V jej dôsledku sa prehĺbil nedostatok polovodičových čipov, ktorý už v roku 2021 znížil produkciu automobilového priemyslu o 8 miliónov vozidiel na celom svete. **Podľa predbežných odhadov sa očakáva, že vojenský konflikt na Ukrajine spôsobí pokles celosvetovej výroby vozidiel o 1,5 milióna v tomto roku, čo je o 2 % menej ako plánovaných 84 miliónov vozidiel.**

V tomto kontexte bude kľúčové, či sa Slovensku podarí zabezpečiť dostatočnú domácu kapacitu výroby batérií na uspokojenie dopytu po elektrických vozidlách zo svojich exportných trhov. Rozvoj miestnych ekosystémov produkcie batérií by krajine prospel tromi kľúčovými spôsobmi:

- zabezpečil by zníženie asymetrických obchodných závislostí podliehajúcim narušeniam dodávateľských reťazcov, ako to ukázali krízy COVID-19 a vojna na Ukrajine;
- prispel by k transformácii krajiny na inovačné centrum v rámci EÚ;
- pomohol by vyrovnať straty z narušenia dodávateľských reťazcov pôsobiacich vo výrobe automobilov so spaľovacími motormi.

Z tohto pohľadu *„je veľmi dôležité, aby sme oveľa intenzívnejšie podporili vznik domácich inovácií v automobilovom priemysle. Mali by sme rôznymi nástrojmi motivovať priemysel k vývoju technológií či pomôcť univerzitám a startupom s inováciami a ich umiestňovaním na trh,“* uviedol Patrik Križanský, riaditeľ Slovenskej asociácie pre elektromobilitu (SEVA).